Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

yeni yol

TİP ve TKP Merkez Komiteleri tarafından yayınlanmaktadır

15 Mart 1988, Sayı 10

Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısının TİP ve TKP genel sekreterleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu aleyhine hazırladığı iddianame üzerine, TİP ve TKP MK'leri adına Osman Sakalsız ve Mehmet Karaca'nın kamuoyuna yaptıkları açıklama:

Kutlu ve Sargın'ın özgürlüğü için dayanışmayı güçlendirelim

TİP ve TKP genel sekreterlerine karşı açılacak davanın iddianamesi açıklanmıştır. Nevar ki, biz, henüz savcılığın iddianamesini gerekli şekilde inceleyebilmiş değiliz.

Bununla birlikte, öyle görünüyor ki, olağanüstü mahkemenin savcısı, bu iddianameyle, beklendiği gibi hukuki çerçeveyi aşmış kendince suç saydığı bir eylemi değil, Kutlu ve Sargın'ın şahsında düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü mahkum etmeyi, komünist partisinin demokratik, parlamenter, çoğulcu rejimin özüne aykırı olduğuna dair, kendi çağdışı görüşünü kanıtlamayı amaç edinmiştir.

Hatta iddianamede yalnız TKP ve TİP değil, Batı Avrupa komünist ve işçi partileri de suçlamaların hedefi olmaktadır.

Şimdiden söylenebilir ki, Sargın ve Kutlu'ya karşı açılacak olan dava, Türkiye'de ve Türkiye ile aynı ittifak içinde bulunan ülkelerde, insan hakları ve demokrasi sorunlarını çok daha güncelleştirmiş; ve dünya ve Türkiye kamu oyunun gündemine çok daha yakıcı bir şekilde getirmiştir.

Bu dava, Sargın ve Kutlu ile hangi mantıkla davaya katıldıkları hala anlaşılamayan öteki ilericilerin, savcıya karşı 'hukuki bir mücadelesi olarak kalmayacaktır. Bu dava, Türkiye'de ve dünyada insan haklarından ve demokrasiden yana güçlerle, ülkemizdeki insan haklarını çiğneyen çevreler arasındaki bir mücadele olacaktır.

Bu davadan insan haklarının zaferle çıkacağını ummak hepimizin hakkıdır.

TKP ve TİP adına, uluslararası kamu oyunu ülkemizdeki bütün politik tutuklu ve hükümlülerle, onların özgürlüğü için dayanışmaya çağırıyoruz.

Şimdi Kutlu ve Sargın'ın özgürlüğü için dayanışmayı güçlendirmek ülkemizdeki demokrasi mücadelesi açısından da büyük önem taşımaktadır.

15 Mart 1988

Sonuç alıcı yol diyalog ve işbirliği

"Şimdi Anayasa'da çalışma hayatımızla ilgili değişiklik önerileri vermenin zamanıdır ve bunu yapmak kararındayız." "Çalışma hayatımızı düzenleyen Anayasa maddeleri üzerinde bir çalışma zaruret haline gelmiştir."

Bu sözleri sırasıyla, SHP Genel Başkanı Erdal İnönü ve DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel söylediler. İki politikacı, 1982 Anayasası'ndaki çalışma yaşamıyla ilgili hükümlerde değişiklik yapılması konusunu ele aldıkları görüşmeden sonra, yapılacak değişikliklerle ilgili olarak mutabakata vardıklarını da açıkladılar. Varılan mutabakatla, memurlara sendika ve grev hakkı da içinde, 1982 Anayasasından kaynaklanan çalışma yaşamındaki bir dizi yasakların kaldırılması gün deme getiriliyor.

Komünistler, parlamentodaki iki muhalefet patisinin, 1982 Anayasasındaki sendikal özgürlükleri temelden kısıtlayan maddelerin değiştirilmesi yönündeki bu somut işbirliği girişimini ikircimsiz destekliyorlar.

Devamı 11. sayfada

İşçiler Eylem Alanında

Tüm demokrasi güçleri işçilerle dayanışmaya

"İşçiler elele genel greve", "Genel grev hakkımız söke söke alırız", Bu belgiler Türk-İş'in İstanbul'daki işçi temsilcileri toplantısında haklı olarak büyük bir çoşkuyla atılırken, işçi ve emekçilerin dayanılmaz boyutlara varan yaşam koşullarına, sendikal baskılara, işsizlik ve işten çıkarmalara karşı iş, ekmek ve özgürlük için, demokrasi ve insan hakları için seçtiği en haklı, en meşru yolu, hakları için mücadeleye girme yolunu ilan ediyordu.

Nitekim, yüzbinlerce işçi, Türk-İş'in işçi hakları ve sendikal özgürlükleri kazanma yolunda karar altına aldığı eylemlerinin ilkine, ülke çapındaki yemek boykotuna kararlı ve çoşkulu bir destek verdiler. Ülke çapındaki bu direnişe Türk-İş ve diğer sendikalardan, 15, milyonu aşkın işçi katıldı.

Türk-İş'in çağrısına uyarak, serbest toplu pazarlık hakkına müdahale ve ücretlerin gerilemesine karşı hükümet ve işverenleri protesto için yemek boykotuna çıkan yüzbinlerce işçinin eylemi demokratik kamuoyundan muhalefet partilerinden ve basından da destek gördü. İşçi sınıfının dostu ve düşmanı herkesin II Mart öğleninde dikkatlerinin üzerinde olduğu koşullarda, işçiler bu merkezi, yığınsal eylemleriyle hükümetin ve tekelci patronların direnişi "yasa dışı" gösterme yollu propagandalarını, baskı ve tehdidlerini birlikte ve dayanışma içinde geriletebildiler.

Devamı 10. sayfada

TBKP'NİN KURUCULARI NİHAT SARGIN VE HAYDAR KUTLUYA ÖZGÜRLÜK

Uluslararası kamuoyuna bir dilekle sesleniyoruz

"Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun serbest bırakılması için harekete geçin"

DDGF, üye örgütlerini Sargın ve Kutlu'yla dayanışmaya çağırdı

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu Büro'su Avrupa'daki üye örgütlerine bir mektup yazarak Haydar Kutlu Nihat Sargın ve tüm politik tutuklulara özgürlük için dayanışmanın yükseltilmesi çağrısında bulundu.

Mektupla Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni legal olarak kurmak için ülkeye dönen Nihat Sargın ve Haydar Kutlunun tutuklanmaları ve insanlık dışı uygulama ve işkenceye maruz kalmaları anlatılarak ülke içinde ve uluslararası alanda gelişen dayanışma hareketi konusunda bilgi verildi. Savunma için 500'ü aşkın avukatın girişimde bulunduğu ve mahkemenin uluslararası delegasyonlar tarafından izleneceği belirtilen mektup şu sözlerle noktalanıyor:

"Mahkeme ile bağlantılı olarak Avrupa'da dayanışma etkinlikleri planlanmıştır. DDGF Büro'su iki liderin salıverilmesi, Türkiye'deki tüm politik tutuklulara özgürlük, TBKP'nin yasal olarak kurulması, örgütlenme hakkı için çeşitli etkinliklere aktif olarak katılmaları ve girişimlerde bulunmaları için üyesi örgütlere çağrıda bulunur."

TKP Genel Sekreteri H.Kutlu'nun eşi Çiçek Yağcı Avrupa Parlementosu parlamenterleri ile görüştü

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu' nun eşi Çiçek Yağcı Fransa'da Avrupa Parlamentosu Başkanı Lord Plumb ve bir dizi parlementer ile yaptığı görüşmelerde, Türkiye hükümetinin kendisininde altına imza attığı uluslararası ve Avrupa Hukuk ve İnsan Hakları sözleşmesine saygılı olması için parlementonun yetkisini kullanmasını istedi.

Çiçek Yağcı 9 Mart günü Fransa' da Avrupa Parlementerleri ile yaptığı görüşmelerde: Türkiye Hükümetinden, kendisinin de altına imza attığı Uluslararası ve Avrupa Hukuk ve İnsan Hakları sözleşmelerine saygılı olması için parlementonun yetkisini kullanması, Avrupa Parlementosunun 7 Kasım 1987 tarihinde Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması ve kendilerinin özgürce politik faaliyette bulunmaları üzerine kabul ettiği kararların Türk Hükümeti'nce uygulanması, Kutlu ve Sargın'a Avrupa Parlamentosunun oluşturacağı bir tıp heyeti tarafından sağlık kontrolü yapılması, duruşmalarının Avrupa Parlementosunun bir gözlemci heyeti tarafından izlenmesi istemlerinde bulundu.

Çiçek Yağcı AET Türkiye ile ilişkiler komisyonu başkanı **Beyer de Ryck** ile yaptığı görüşmede Kutlu ve Sargın'ın duruşmalarına bir heyet gönderilmesi isteminde bulundu. Beyer de Ryck Avrupa Parlamentosu Başkanına başvurarak parlamentonun girişimi ile uluslararası Kızıl Haç Örgü-tü'nden Kutlu ve Sargın'ı muayene edecek bir Tıp heyetinin Türkiye'ye gönderilmesinin sağlanmasını istediğini belirtti. Genel seçimlerde Türkiye'ye giden delegasyonun başkan yardımcısı SPD'li **Fellermaier** de Yağcı'ya duruşmalar için bir heyetin gitmesinden yana olduğunu ve bu yönde girişimlerde bulunacağını açıkladı. Avrupa parlamentosu tarafından alınan Kutlu ve Sargın' ın serbest bırakılması ve politik çalışma özgürlüğü verilmesi yolundaki kararın uygulanması için, Sosyalist Grubu'nun Türkiye Büyük Elçiliği'ne başvurulduğunu, ancak hiçbir cevap gelmediğini, bunun üzerine de elçiliğe protesto mektubu gönderdiklerini ve assamble gündemine gelmesi için çalışmalarda bulunacağını söyledi. Belçikalı parlementer **Jef Ulburghs** ise Kutlu ve Sargın'a özgürlük isteğini içeren bir metnin Hiristiyan parlementerlerde dahil 100 kadar Belçikalı parlementer tarafından imzalandığını belirtti.

Ryck, Fellermaier ve Ulburghs bu konudaki görüşlerini Çiçek Yağcı ile yaptıkları ikili görüşmelerde dile getirdiler.

Öte yandan Yağcı, Yunanistan Yeni Demokrasi Partisi Üyesi ve Avrupar Parlamentosu Türkiye ilişkiler delegasyonu üyesi **Sarıdakis** ve Fransız Komünist Partisi MK üyesi ve Avrupa parlamenteri Bayan **De March** ile de görüşen Yağcı son olarak, Avrupa Parlamentosu Komünist grubu ile bir konuşma yaptı. Görüşmeye Komünist Grup parlamenteri olan tüm ülke temsilcileri yer aldı. Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması ve Türkiye'de yerleşecek demokrasiye katkı yapmalarının kendileri için uluslararası bir dayanışma görevi olduğunu, bu dayanışmanın somut ve sonuç alıcı olması için tüm olanaklarını kullanacaklarını belirttiler.

Çiçek Yağcı, Komünist grubun kendisine sağladıkları olanaklardan ve Kutlu ve Sargın'a gösterdikleri dayanışmadan ötürü gurur duyduğunu söyleyerek, Kutlu ve Sargın'ın durumları, davanın geldiği aşama, örgütlenen ulusal ve uluslararası dayanışma ve kendisinin girişimleri konusunda detaylı bilgi verdi.

Yıldız Sargın ve Çiçek Yağcı'dan 8 Mart çağrısı

Türkiye'ye döndükleri 16 Kasım 1987 tarihinden bu yana tutuklu bulunun TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın eşi Yıldız Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun eşi Çiçek Yağcı 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü nedeniyle bir çağrı yaptılar. Çağrıda şöyle denilmekte.

"Sevgili kardeşler, sevgili dostlar,

Uluslararası bütün kadınlara ve erkeklere bir dilekle sesleniyoruz. Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun serbest bırakılmaları için harekete geçin.

Eşlerimizin tek "suçu" Türkiye' de legal bir komünist partisi kurmak istemek. Açıkça belirttikleri bu amaçla Kasım ayında yasal yollardan ve gönüllü olarak Türkiye' ye döndüler. Hemen gözaltına alınıp 19 gün ağır işkenceden geçirildiler. Her ikisi de 16 Kasım'dan beri hapisteler. Şimdi haklarında dava açılacak. Ne Nihat Sargın, ne de Haydar Kutlu hakkında zorbalığa başvurdukları yolunda bir suçlama yapamıyorlar. Yalnızca politik fikirleri yüzünden 3 aydan fazla bir zamandır hapiste tutuluyorlar.

Sargın ve Kutlu'nun isimleri Türkiye'deki binlerce politik tutukluyu sembolize ediyor. Bunların arasında çok sayıda kadın tutuklu var. Eğer yurt içindeki ve dışındaki demokratik kamuoyu eşlerimizin serbest bırakılmalarını sağlayabilirse, ülkemizde insan haklarının gerçekleştirilmesi yolunda bir adım da atılmış olacak.

Bulunduğumuz ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti elçiliğine veya doğrudan doğruya Ankara'ya, Başbakan Turgut Özal'a başvurun. Kutlu ve Sargın'ın hemen serbest bırakılmalarını isteyin."

INF Sonrasında NATO Zirvesi

G.ESİN

İnsanlık, 8 Aralık'ta Reagan ve Gorbaçov'un imzaladığı "orta menzilli nükleer füzelerin imhası "(INF) anlaşması ile bir nefes aldı. İnsanlığın yarattığı değerlerin, dünya uygarlığının korunmasında atılan bu ilk adım gerçek silahsızlanma yolunu açtı. Akla ve sağduyuya dayanan, insanlığın geleceği için bilinçli çaba gösteren tüm güçler "Silahsızlanma sürecinde ara olamaz" ilkesinden hareketle yeni adımlara hız verdiler.

"2000 yılında nükleer silahsız bir dünya" için Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler ve dünya barış güçleri Orta Avrupa'nın silahsızlandırılması ve tüm kimyasal silahların yasaklanması önerilerini INF sonrasında da somut adımlarla besliyor ve geliştiriyorlar. Sovyetler Birliği, Çekoslovakya ve Demokratik Almanya SS-12 olarak bilinen kısa menzilli füzelerin rampalarıyla birlikte sökülmesine kararlaştırılan tarihten önce, Mart ayı başında, başladılar. Dünya uygarlığının geleceği, Avrupa'nın güvenliği sorununda bir kez daha sorumlu ve samimi politikalarını gösterdiler. Bu sürede Demokratik Almanya devlet başkanı Erich Honecker nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler için Haziran ayında Berlin'de toplanmak üzere tüm ülkeler, partiler ve toplumsal örgütlere "Uluslararası buluşma" çağrısı yaptı.

Diğer bir yandan INF anlaşması arkasından, uluslararası politikada yeni düşüncenin yavaş yavaş etkili olmaya başlaması, silahsızlanma yolunda olumlu adımların atılmasıyla askersel-sanayi kompleksi, ABD kaynaklı militarist çevreler anlaşma ile Avrupa'da sözde doğan boşluğu doldurma girişimlerine hız verdiler. Anti-Sovyetik gerici, militarist çevreler bu sürede Varşova Paktının kovansiyonel silahlarda dengesizliği sürdürmek istediği iddiasını, yeni nükleer silahlanma programlarına ve dünya kamuoyunu anti-sovyetik tezlerle şaşırtma girişimlerinde temel alıyorlar.

Ancak INF anlaşması ile oluşan ortam dünün en muhafazakar parti ve politikalarını dahi "nükleer silahlarda yeni adımlar mı, silahsızlanma sürecine destek mi?" sorusunda yol ayrımına getirdi. Özellikle NATO'nun Avrupa'daki üyeleri anlaşma arkasından ulusal güvenlik ve dış politikalarını tekrar gözden geçirmek durumunda kaldılar. NATO üyesi ülkelerin, Varşova Paktı üyesi üyeler ile aralarındaki ikili ilişkilerinde yeni bir nitelik ortaya çıktı.

NATO Zirvesi Toplandı

Bu ortamda ve gündemde ve Mayıs ayında gerçekleşecek Reagan Gorbaçov Moskova buluşması öncesinde 16 NATO üyesi ülke devlet ve hükümet başkanları 2-3 Mart tarihleri arasında Brüksel'de biraraya geldiler. 1966 yılında paktın askeri kanadından çekilen Fransa'da NATO toplantısına katıldı.

NATO Zirvesi ortak sonuç bildirisi, INF anlaşması sonrası gelişmelerin doğurduğu etkilerin doğrudan sonucu olarak ve Moskova buluşmasında ele alınacak stratejik silahların yüzde 50'lik indirimi anlaşması öncesinde kısa menzilli nükleer füzelerin modernizasyonu sorusunda üyeler arasındaki farklı görüşleri ortaya koydu. Bu farklı görüşler ortamında NATO Zirvesinden yep yeni nükleer planlar çıkmadı.

Ne var ki, NATO Zirvesi, uluslararası yumuşamayı, Avrupa halkları arasında güven, barış içinde yaşama ve işbirliği ortamını geliştirecek, ilerletecek yeni kararlar ve öneriler üretemedi. Uluslararası barış hareketininde desteklediği Varşova paktının "Atlantik'ten Ural'lara kadar bütün Avrupa'da konvansiyonel silahların ve güçlerin azaltılmasına" ilişkin ayrıntılı önerisine de NATO Zirvesi yanıt vermedi.

Oysaki insanlığın ve Avrupa halklarının istemi, barış ve silahsızlanma güçlerinin çabaları "barış ve güvenlikli bir gelecekten" yanadır. Her ülke hangi pakt üyesi olursa olsun insanlığı, nükleer bir felaketten korumak için üzerine düşen görevi yapmalıdır. Nitekim NATO Zirvesinin başladığı gün yine Brüksel'de biraraya gelen Batı Avrupa ülkeleri barış hareketleri temsilcileri, cepheleşmenin kaldırılmasının ve karşılıklı güven ortamının yaratılmasının güvenlik ve işbirliğinin temel ön koşulu olduğunu belirttiler. Barış hareketinin temsilcileri taktik nükleer füzelerin modernleştirilmesi planlarının sağduyuyla bağdaşmayan bir tutum olduğunu belirterek, NATO'nun Orta Avrupa'nın silahsızlandırılması yolundaki önerilere yanıt vermesi gerektiğini açıkladılar.

Türkiye ve NATO Zirvesi

INF anlaşması arkasında askersel-sanayi kompleksinin temsilcileri, ABD emperyalizminin militarist sözcüleri yeni plan ve raporlarında her iki satırda bir "Türkiye'nin stratejik öneminin daha da arttığına "dikkatleri çekmeğe başladılar. NATO generalleri sıklaşan ziyaretleri ve konuşmalarında ülkemizin cepheleşme politikası çerçevesinde konumunu almaya devam etmesi gereğini hatırlattılar.

Her dönemde ülkemizi Sovyetler Birliği ve Balkanlar'daki sosyalist ülkelere karşı bir atlama tahtası, Yakın ve Orta Doğu'da çevik kuvvetlerin saldırısında aktarma üssü olak gören militarist çevreler özelde anlaşma arkasında sözde INF ile doğan boşluğu kısa menzilli nükleer füzeler ve yeni konvansiyonel silahlarla doldurma planlarında Türkiye'ye ayrı bir değer biçme girişimlerini yoğunlaştırdılar. Varşova Paktının klasik silahlarda üstün olduğu iddialarına dayanan tartışma ve girişimler NATO'nun güney kanadına ve dolayısıyla Türkiye'ye yöneldi. Tüm bu yönelimler ülkemizdeki ABD üslerinin genişletilmesi, ABD silah tekelleri ile yeni silah anlaşmaları, NATO yararına ülkemiz topraklarında "ortak mühimmat fabrikası" kurulması girişimleri ile eşzamanlıdır.

İşte Türkiye böylesi koşullarda ve ortamda NATO Zirvesine katıldı. Üstelik Özal hükümeti halkımızın çıkar ve istemlerine tam da denk düşen silahsızlanma ve yumuşama ortamının geliştirilmesi yolunda adımların atıldığı bir dönemde Brüksel'e zirveden bir kaç gün önce SİA (Savunma ve İşbirliği anlaşması) ek mektubunu imzalayarak gitti. Özal hükümeti NATO zirvesine sessiz sedasız, kapalı kapılar ardından imzaladığı SİA ek mektubundaki yükümlülüklerle katıldı.

Özal hükümeti, ABD empeyalizminin yeni dayatmalarına kapıyı açan imzasıyla ülkemizi ABD'nin çıkarları doğrultusunda bölgede yeniden gerginlik yaratmaya aday bir konuma getirmiştir.

Her ne kadar Özal hükümeti INF anlaşması ve gelişen yumuşama sürecinden duyduğu memnuniyeti dile getirse de, bu süreci yalnız sözle değil aktif olarak destekleyen bir politika izlemedikçe Türkiye'nin dünya barışına, yumuşamaya katkısı sağlanamaz. Türkiye'nin çıkarı ve dünya barışının güvencesi, değil yeni anlaşmalar yeni yükümlülüklerin alınması, varolan SİA ve bağlı anlaşmaların feshedilmesindedir.

Bugün her iki askersel paktın silahlı güçlerinin ve silahlarının eşitlik ve eşit güvenlik ilkesine uyularak Avrupa'da askersel cepheleşme düzeyinin önemli ölçüde düşürülmesi olanağı vardır. Varşova Paktı'nın önerisi de budur Öneri her iki askeri paktın stratejik doktirinlerinin tartışılması ve askeri gücün indirimidir. Oysaki bugünkü koşullarda ülkemizin güvenlik çıkarlarına ve dünya barışına uyan, iki askersel pakt arasında askersel denge korunarak eşit güvenlik temelinde indirilmesidir.

İnsanlığın geleceği ve ülkemizin güvenliği sorununda Özal hükümeti ABD şahinlerinin değil, Batı ülkelerinin sağduyu sahibi, gerçekçi politik güçlerinin yanında yer almalı, yumuşama doğrultusunda aktif bir tutuma girmelidir. Hükümet vakit geçirmeksizin dış politika ve ulusal güvenlik politikasında atılacak adımları tüm muhalefet güçlerinin tartışmasına açmalıdır.

Balkanlar'da Diyalog ve İşbirliği

Balkanlarda 6 ülkenin dışişleri bakanları İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez bir araya geldiler. Bu toplantı gerek uluslararasında yumuşama doğrultusunda atılan adımlar, gerekse tek tek ülkelerin izledikleri politikalar ve gerekse bölgede ikili ilişkilerdeki düzelme sayesinde gerçekleşebildi. Uluslararasında yumuşama eğilimi, INF anlaşmasının imzalanması genel olarak dünyayı, bu arada içinde bulunduğumuz bölgeyi, Balkanları da, bölgedeki ülkeler arasındaki ilişkileri de olumlu yönde etkilemiştir.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkilerin düzelme yoluna girmesi, iki ülke dışişleri bakanlarının uzun yıllardan sonra biraraya gelerek aralarındaki sorunları diyalog yoluyla çözme yönünde adım atmaları da Belgrad toplantısının gerçekleşmesini olanaklı kılan önemli bir etmen olmuştur. Bir diğer önemli etmen de Arnavutluk ile komşu ülkeler arasındaki ilişkilerin düzelmesi oldu. Bilindiği gibi geçen yılın ağustos ayında Yunanistan ile Arnavutluk arasında İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana varolan savaş durumuna son verildi ve iki ülke arasında sorunların çözümü için temaslar başlatıldı. Arnavutluk ile Bulgaristan arasındaki ilişkilerde de ilerleme kaydedildi, karşılıklı elçilik açılması kararlaştırıldı.

Yugoslavya Dışişleri Bakanı Raif Dizdareviç'in geçen yılın nisan ayında önerdiği Balkan ülkeleri Dışişleri Bakanları toplantısı, Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya ve Arnavutluk'un katılımıyla 24-26 Şubat tarihleri arasında Belgrad'da yapıldı. Üç gün süren toplantıda Balkanlar'ın bir barış ve işbirliği bölgesine dönüştürülmesi konusu görüşüldü. Buna bağlı olarak ekonomik, ulaştırma, ve çevre alanlarında işbirliği ile Balkanlar'ın nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması konuları ele alındı.

Toplantı sonunda yayınlanan ortak açıklamada belirtildiği gibi, dört alanda işbirliği için ortak komiteler oluşturulacak. Buna göre, bu yıl içinde dış ticaret bakanları Türkiye'de, çevre bakanları Bulgaristan'da, ulaştırma bakanları Yugoslavya'da, sanayi alanında işbirliğini görüşecek uzmanlar da Romanya'da bir araya gelecekler. Ayrıca Atina'da Balkan Ekonomik İşbirliği Enstitüsü'nün kurulması ve bu konunun 1989 yılının ilk yarısında ele alınması kararlaştırıldı.

Ortak açıklamada insani konulara da değinildi, bunun önemi vurgulandı. Balkan ülkelerindeki ulusal azınlıklar konusunun, bölgede uyum, istikrar, dostluk ve işbirliğinin önemli bir unsuru olduğu kaydedildi.

Açıklamada toplantının bölgedeki gerginliğin azaltılması ve bir dostluk atmosferi ile diyalog ortamının yaratılmasına önemli katkıda bulunduğu vurgulandı. Bazı Balkan ülkeleri arasındaki ikili ilişkilerdeki olumlu gelişmelerin memnuniyet verici olduğu ifade edildi.

Toplantıda bölgedeki ülkelere yeni taktik nükleer füzelerin yerleştirilmemesi, mevcut olanların kaldırılması, Balkanlar'ın nükleer silahlardan arındırılmış bölge olması önerildi. Bu gerçekleştiği takdirde bölgenin, INF anlaşmasıyla başlatılmış olan silahsızlanma sürecine önemli katkısının olacağı vurgulandı. Nükleer silahların yanısıra bölgenin kimyasal silahlardan da arındırılması önerildi. Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve Arnavutluk bu önerileri desteklediler. Ancak silahsızlanma konusunda görüşmelerin devam ettirilmesinin gerektiği görüşü paylaşıldı.

Balkanlar'da 6 ülke dışişleri bakanlarını ilk kez biraraya getiren bu önemli toplantı bölge ülkeleri arasındaki ilişkilerde çok önemli bir aşamayı oluşturuyor, iyi ilişkilerin başlangıcını belirliyor. Çeşitli alanlarda işbirliğini öngören kararlar bunu doğruluyor, ilerisi için umut veriyor. 6 ülke arasında karşı askersel paktlara üye ülkeler ve Bağlantısız ülkeler varken özellikle silahsızlanma konusunda bir mutabakata varmak kuşkusuz kolay değil. Ama bu farklılıklara rağmen iyi niyet ile, sağduyulu bir tutumla diyalog mümkündü ve bu başarıldı. Balkan ülkeleri arasında gelişecek işbirliği, silahsızlanma yönünde atılacak adımlar Avrupa'da yumuşama sürecine önemli bir katkı olacaktır. Bunun gerçekleşmesi için yapılacak herşey bu ülkelere somut yararı dışında aynı zamanda onur verecektir. ■

1988 Oster Yürüyüşü

Kitlesel kırım silahlarından arındırılmış bir dünya için....

Avrupa'da bahar ayları barış ve silahsızlanma yanlısı gösterilerin yoğunlaştığı, geleneksel Oster yürüyüşleri'nde nükleer silahlanmaya karşı yüzbinlerin yürüdüğü aylar. Bu yıl da, B.Avrupa'nın değişik ülkelerinde barış ve silahsızlanma yanlısı geniş yığınlar 'Kitlesel Kırım Silahlarından Arındırılmış Bir Dünya İçin' yürüyüşlere hazırlanıyorlar.

İkinci dünya savaşının arkasından Batı Avrupa'da soğuk savaş yıllarında "nükleer silahlanmaya karşı" Oster eylemleri ilk kez 1959' da İngiltere'de NATO'nun atom silahları yerleştirme planlarına karşı doğdu. Hristiyanlığın dini bayramı Oster günlerinde İngiltere'de barış güçleri atom araştırma merkezine yürüdüler, atom silahlarına karşı bir kampanya başlattılar. Federal Almanya'da ise 1960'da ordunun roket talim alanında bulunduğu bölgeye yapılan yürüyüş ilk Oster yürüyüşüdür. 1962 ile Oster yürüyüşleri bir kampanyaya dönüştürülerek dünyaya ve çıkışları bir bütün yıla yayıldı. 1963 yılındaki yürüyüşler sonuç aldı ve "atom silahlarının havada, uzayda ve denizde denenmesini yasaklayan uluslararası anlaşma" yürürlüğe girdi. 69'da ise Oster çıkışları nedeniyle Federal Almanya atom silahlarının yaygınlaşmasını önleme" anlaşmasını imzalamak zorunda kalmıştır. Dünya da yumuşama dönemine rastlayan yıllarda 1968'den sonra 1982'ye kadar Oster yürüyüşlerine ara verildi.

Oster gibi yüzbinlerin katıldığı barış eylemleri baştanberi dünya için en büyük tehlike militarizme karşı bilinçli ve ardıcıl mücadele verilmesinin gerekliliğine inananların direnişleri olmuştur.

F.Almanya'daki 1988 Oster Yürüyüşleri çağrısında şöyle deniliyor: Milyonlarca insanın çeşitli faaliyeti, ABD ve federal hükümetini Sovyetler Birliğinin önerilerini ele almaya zorlayan uluslararası bir ortam yarattı. Federal Hükümet son ana kadar silahsızlanmayı engelleyen Pershing 1 A'dan vazgeçmek zorunda kaldı. Demek ki uzun çabamız boşuna gitmedi.

INF sonrası fırsatların değerlendirilmesinin temel çıkış yapıldığı 1988 Oster yürüyüşlerinde Federal Almanya'da onbinler "Kitlesel kırım silahlarından arındırılmış bir dünya için, silahsızlanma yoluyla barış ve işyerleri için, Revier'in yaşaması için" yürüyecekler.

Türkiyeli işçi, aydın ve gençler de B.Avrupa ülkelerindeki barış yürüyüşlerinde, barış ve silahsızlanma yanlısı belgilerle yerlerini alacaklar.

16 MART'IN 10. YILINDA GÖREV, YİNE EN GENİŞ BİRLİK

16 Mart, dünya gençliğinin Türkiye anti faşist gençliğiyle dayanışma günü.

16 Mart 1978 günü, okullarına gitmekte olan İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin üzerine faşistlerin bombalı saldırısında 7 anti-faşist yurtsever genç yaşamını yitirmiş ve 16 Mart, Uluslararası Öğrenciler Birliği, UÖB tarafından dünya gençliğinin "Türkiye gençliği ve Öğrencileri ile Anti Faşist Dayanışma Günü" ilan edilmişti.

O günler, MHP'li ÜGD'li faşistlerin işçilere, aydınlara, gençlere pusular kurup, silahlı ve bombalı saldırılar düzenledikleri günler. Anti faşist gençlik güçlerinin üniversite ve yüksek okullarda faşistlerin saldırılarına karşı öğrenim özgürlüğü için eylem birliği sağlamaya çalıştıkları, faşist güçleri geriletme çabalarını yoğunlaştırdıkları günler.

Gençler bu çabalarının somut sonucu olarak İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki faşist işgali kırmak için aralarında birlik oluşturabilmişler, gençlik örgütleri arasındaki anti faşist eylem birliğinin gücüyle faşist işgali kırabilmişlerdi. İşte, faşist güçler 16 Mart kanlı katliamını bu koşullarda gerçekleştirdiler. Kanlı saldırı sonucu, Hamit Akın, Hatice Özen, Hahmet Turan Ören, Murat Kurt, Baki Ediz, Abdullah Şimşek ve Cemil Sönmez isimli gençler yaşamlarını yitirdiler. 7 anti faşit, yurtsever gencin anısı, bugün de demokratik gençlik hareketinin demokratik üniversite mücadelesinde en geniş birliğinin sağlanması çabalarında yaşıyor.

16 Mart'ın 10. yılında gençlik hareketinin önünde yine en geniş birliğini yaratma görevi var. 12 Eylül öncesi farklı politik görüşlere göre bölünmüşlüğün yerine, farklı politik görüşleri, farklı yaklaşımları demokratik gençlik hareketini zenginleştirici bir unsura dönüştürebilmek, bu temelde öğrenci gençliğin en önemli kazanımı derneklerini güçlendirip, yığınsallaştırabilmek gibi önemli bir görev, gençlik hareketinin önünde duruyor.

Bu görevin acilliği şimdi daha da artmıştır. Öğrencilerin çok yönlü çıkarlarını savunan, onların akademik sorunlarının çözümü yönünde çalışmalar yürüten, YÖK'ün anti demokratik uygulamalarına karşı mücadele eden öğrenci derneklerine yönelen, derneklerin kuruldugundan beri eksilmeyen saldırılar yeni boyutlarda sürüyor.

Baştan beri derneklerin gayri meşru gösterilmesi, onların çalışmalarının her yolla engellenmesi, dernekleri öğrenci kitlesinden uzak tutma çabaları, öğrenci gençliğin demokratik örgütlenmesinden, hakları için harekete geçmesinden duyulan korkudan kaynaklanıyor. Bu yolla, gençliğin ülkenin bugünü ve yarınında söz hakkı istemi, demokratik gençlik hareketinin toplumsal bir güç olarak politikaya katılımı engellenmek isteniyor.

Bu nedenle, dernekleri denetim altında tutma, onların öğrenci kitlesiyle bağlanmasını engelleme amacıyla dernekleri hedef alan, derneklerin kamuoyundan gördüğü desteği gerileterek "yasa dışı" göstermeye çalışan "operasyonlar" hiç bitmiyor. Ankara'daki öğrenci derneklerinin bazı yöneticilerinin gözaltına alınmasının ardından, İzmir'de biraraya gelen 52 öğrenci derneği yöneticisinin gözaltına alınması ve İzmir de 4 öğrenci derneğinin kapatılması demokratik öğrenci hareketinin daha da yükselmesini engellemeyi, onun öncü kesimlerini öğrenci kitlesinden ayrı düşürmeyi amaçlayan kaba bir saldırıdır.

Bu saldırıları boş çıkarabilmek için tek yol, öğrenci gençliğin değişik politik görüşlerden öncü kesimleri arasında öğrenci gençliğin çıkarlarını başa alan daha sıkı birliktelikler oluşturmak, öğrenci derneklerinin konumlarını daha da sağlamlaştırarak meşruluğunu güçlendirmek, demokratik üniversite için yürütülen mücadelenin daha geniş öğrenci kitlesine ulaşması için çabaları arttırmaktır. Bu görevin başarılması enbaşta devrimci sol görüşlü gençlerin birliği temel alan, aktif, kararlı ve özverili çalışmalarına bağlıdır.

Ancak bu yolla diğer demokrasi güçlerinin, kamuoyunun desteği kazanılabilir, saldırıları püskürtebilmek, derneklerin konumlarını koruyabilmek için gerekli dayanışma sağlanabilir. Bu başarılabilirse, demokratik öğrenci hareketi barış ve demokrasi mücadelesindeki saygın yerini daha da güçlendirecektir.

DDGF'nin 16 Mart açıklaması

İstanbul Üniversitesi yedi ilerici öğrenci faşist bir katliam sonucu vahşice öldürüldükleri 16 Mart 1978'den buyana on yıl geçti. Tüm dünyada ilerici ve demokrat gençler, son yılda yeni bir döneme giren Türkiye halkının demokrasi ve insan hakları için kararlı mücadelesi ile dayanışmalarını güçlendirerek Türkiye gençliği ve öğrencilerinin antifaşist gününü anıyorlar.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin iki lideri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ülkeye dönüş girişimi bu sonucu elde etmede çok büyük öneme sahipti. Tutuklanmaları ve insanlık dışı işkenceye maruz kalmaları geri teperek Türkiye'deki rejimin kendisini vurdu. Ülke içinde çok geniş bir kamuoyu yelpazesi komünist partinin yasallaşmasını desteklemektedir. Demokratik muhalefet partilerinin hemen hepsi bu görüşü paylaşmaktadırlar. İki liderin salıverilmesi ve demokratik özgürlüklerinin yeniden sağlanması için aydınlar, sanatçılar ve tanınmış kişiler tarafından yeni girişimlerde bulunulmaktadır.

Türkiye demokratik güçleriyle uluslararası dayanışma yeni boyutlara ulaşmıştır. Uluslararası organlar, çeşitli kuruluşlar ve toplumsal, politik yaşamın tanınmış kişileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ve tüm politik tutukluların serbest bırakılması için seferber olmada pratik anlamda birleşmişlerdir.

Son gelişmeler aynı zamanda geniş kitlelere rejimin kendisine liberal bir çehre verme manevralarını göstermiştir.

Demokratik güçler zorlu görevlerle karşı karşıyadırlar. Antidemokratik seçimler sonucu oluşan hükümetin programı büyük sermayeye ve militarist çevrelere 12 Eylül'ün, yani askeri darbenin temel fikirlerini uygulamaya devam edileceği güvencesini vermektedir. Türkiye'deki rejim bölgede NATO ve ABD'nin planlarında giderek artan bir rol oynayarak ve Kıbrıs topraklarının yüzde 37'sini askeri işgal altında tutmayı sürdürüp Denktaş'ın göstermelik devletini" destekleyerek bölge barışını ve güvenliğini tehdit etmeye devam etmektedir.

Türkiye gençliği ve öğrencilerinin antifaşist gününün 10. yıldönümü dolayısıyla Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu Bürosu;

— Halkın demokrasi ve insan hakları hareketinde önemli bir rol oynayan Türkiye ilerici gençliği ve öğrencilerinin haklı mücadelesi ile dayanışmasını vurgular,

— ilerici güçlerin demokrasi için, Anayasa ve yasalardaki antidemokratik maddelerin kaldırılması için, genel af için, örgütlenme hakkı için, grev hakkı için, tüm politik özgürlüklerin tanınması ve insan haklarına saygı gösterilmesi için, Kürt halkının varlığının tanınması için taleplerini tüm gücüyle destekler.

— Üyesi olan ve dost örgütleri Türkiye'nin öğrencileri, gençliği ve halkı ile dayanışma çalışmalarını daha da güçlendirmeye çağırır.

Haydar Kutlu, Nihat Sargın ve tüm politik tutuklulara özgürlük!

SBKP MK Şubat Plenumu toplandı.

"Toplum yaşamının demokratikleştirilmesinin, öğrenimin demokratikleştirilmesini kaçınılmaz kılması günümüzün diyalektiğidir"

17-18 Şubat 1988'de toplanan SBKP MK Plenumu'nun temel gündem maddesi SSCB'deki eğitim ve öğretim sorunuydu. Plenum öncesinde ve sırasında süren yoğun tartışmalar bu konuda bir hayli ciddi sorunun birikmiş ve olgunlaşmış olduğunu gösterdi. Tartışmalar sonucu şu gerçek ortaya çıktı: Toplumun, yeni bir niteliğe doğru devrimci dönüşümler gerçekleştirebilmesi için eğitilmiş, inançlı, sosyalizme bağlı ve aynı zamanda demokrasi, kolektiflerin ekonomik bağımsızlığı, kişinin kendisi ve ülkesi önünde ekonomik ve sosyal sorumluluk taşıdığı koşullarda yaşamasını ve çalışmasını becerebilen, arayış içinde olan, aktif yurttaşlara gereksinim vardır. Yaşamın ve zamanın gerekleri sorunu toplumun gündemine bu biçimiyle koymuş, sorun plenumda da bu biçimde formüle edilmiştir.

Kuşkusuz eğitim sorunları Sovyetler Birliği'nde yeni ortaya çıkmış veya üzerinde yeni tartışılan bir konu değil. Bilindiği gibi daha perestroyka başlamadan önce, yani Nisan 1985'den önce orta öğrenim alanında reform uygulanmasına başlanmıştı. Daha sonra eğitim sisteminin diğer alanlarında da kimi değişikliklere gidilmiştir. Ancak bu son plenumda belirtildiği üzere, büyük ölçüde eski anlayışla hazırlanan ve uygulanan bu reform girişimi ile Sovyet toplumunun bugün çözmekte olduğu sorunların arasında belirli bir çelişki bulunmaktadır. Plenumda konuyla ilgili bir rapor okuyan Politik Büro üyesi ve SBKP MK sekreteri Y.K.Ligaçov bu çelişkiye değinerek özetle şu görüşleri dile getirdi: Perestroykanın birikmiş deneyimleri açısından bakıldığında reformun öngördüğü önlemlerin yetersizliği, sorunu eski yöntemlerle çözme çabası açıkca kendini göstermektedir. Birincisi, reformun evrimci niteliği, bugün Sovyetler Birliğinde yaşa makta olan toplumun yenilenmesi sürecinin devrimci özü ile çelişmektedir. Reform eğitim sistemlerinin kimi yönlerinin mükemmelleştirilmesi anlayışı temelinde hazırlanmıştır. Eğitimin içeriğinin, onun maddi ve teknik donatımının, eğitim sisteminin işleyiş ve yönetiminin köklü bir yenilenmeye gereksinimi olduğu konusu dikkate alınmamıştır. İkincisi, reform anlayışı, okulun sosyal işlevini gerçekleştirmesi konusunda ekstansif bir yaklaşımı temel almaktadır. Bunun sonucu olarak genel öğrenim, yaygın ve basit mesleki dallar da hazırlığın genişletilmesine itilmiştir. Eğitimin nitelik düzeyi düşmüştür. Mesleki ve genel eğitim düzeyinin ve özellikle de niteliğini yükseltilmesini gerekli kılan günümüz koşullarında ekstansif yaklaşım sosyo-ekonomik gerçekliğe ters düşmektedir. Üçüncüsü, eğitim sisteminin köklü bir biçimde demokratikleştirilmesi programı reformun hedefleri arasında yer almamaktadır. Sorunlar eski yöntemlerle, bürokratik bir biçimde, direktiflerle çözülmeye çalışılmaktadır.

> *"Bizim çabamız günümüz koşullarında yeni toplumun Lenininci biçimini yeniden yaratmak, onu kalıntı ve bozulmalardan temizlemek, toplumu sıkıştıran, sosyalizm potansiyelini tümüyle kullanma olanağı vermeyen herşeyden kurtulmaktır..."*
>
> M.Gorbaçov

Sovyet okulunun Lenininci ilkelerinden birinin, ideolojik-eğitsel yönelimi ve herkese yeteneklerini geliştirme yolunda eşit olanaklar sağlama açısından tekliği olduğuna değinen Ligaçov devamla şunları belirtti: Bu ilkenin ilkel bir standartlaştırma biçimindeki tek çeşitlilikle ilgisi yoktur. İşlerin yürütülüş biçimini ve yöntemlerini, düşünceyi, davranış biçimini ve eylemi standartlaştırma ile gerçek sosyalizmin ortak hiç bir yanı yoktur. Çeşitli okul modellerinin yaratılması, gençlerin yaratıcı yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olacak eğitim kurumlarının kurulması gereklidir.

Ligaçov daha sonra ise şunları söyledi: Yüksek öğrenimdeki temel sorunlardan biri, onun üretimle olan bağının kurulması, yüksek okulun ülkenin ekonomik ve sosyal gelişmelerine yanıt verir bir biçimde düzenlenmesidir. Günün görevi yüksek öğrenim ile üretim dalları arasında yeni türden karşılıklı ilişkiler ağını yaratmak, onların işbirliğini sağlamak için ekonomik bir mekanizma kurmaktır. Bu mekanizma hem yüksek okulu hem de işletmeyi birbirleriyle doğrudan ilişkiler kurma yolunda maddi olarak teşvik eder olabilmelidir.

Ligaçov'un üzerinde durduğu diğer önemli bir konuda, eğitim sisteminin demokratıkleştirilmesi oldu. Ligaçov bu konuda özetle şöyle dedi: Halkın devlet işlerine aktif olarak katılmakta olduğu perestroyka koşullarında okulun toplumdan soyutlanması göz yumulamayacak bir şeydir. Toplum yaşamının demokratikleştirilmesinin orta ve yüksek öğrenimin demokratikleştirilmesini kaçınılmaz kılması günümüzün diyalektiğidir. Okullarda konseyler kurulmalıdır. Bu konseylere öğretim temsilcileri, parti, komsomol, sendika temsilcileri, veliler katılabilmelidir. Konsey okulun öğrenim ve mali işlerinden sorumlu olmalı, okulun gerçek sahibi niteliğini taşımalıdır. Yüksek okullarda öğrenim konseyine seçilen profesör ve öğrenciler diğer toplumsal örgütlerle birlikte yüksek öğrenim kurumlarını doğrudan yönetmelidirler. Gençliğin eğitim ile bağı olan her insanın katılacağı yerel konferanslarda seçilecek eğitim alanı ile uğraşan konseyler kurulmalı ve bu konseylere yeni işlerlikler kazandırılmalıdır.

Tartışmalardan sonra plenumun ikinci gününde yaptığı geniş kapsamlı konuşmada çeşitli sorunlara değinen Mihail Gorbaçov, eğitim konusu ile ilgili olarak şunları söyledi:

Devrim sonrasının ilk ve çok zor yıllarında Lenin yeni Sovyet okulunun kurulmasını partinin ertelenmez görevlerinden biri olarak görüyordu. Çünkü sosyalizmin geleceği, hiç abartmasız, okula, yeni insanın eğitimine ve yetiştirilmesine bağlı idi. Bu konuda toplumumuzun yeni bir niteliğe doğru devrimci dönüşümler gerçekleştirdiği gü-

nümüzde de bu biçimde gündemdedir...Sovyet okulunu niteliksel olarak yeni bir düzeye yükseltmek gerektiği konusunda hepimiz aynı görüşteyiz. Ancak bence, eğitim sisteminin yenilenmesi doğrultusunda izlenecek yolu hemen burada, plenumda, somut olarak bütünüyle belirlemek hatalı olacaktır. Bu karmaşık bir iştir. Bu konuda geniş kamuoyu, en başta da uzmanlar; öğretmenler, bilim adamları karar verici sözü söylemelidirler. Plenum kararları kongrelerine hazırlanan eğitim çalışanlarına partinin politik bir tavsiyesi olsun. Bu konuda orta ve yüksek öğrenim alanı çalışanları düşünsünler. Böylesi bir yaklaşım kuşkusuz demokrasi ve yenilenme ruhuna uygun olacaktır.

M.S.Gorbaçov'un Şubat plenumunda yaptığı konuşmadan

Plenumun ikinci gününde yaptığı konuşmada ideolojik, ekonomik, sosyal, politik sorunların yanısıra uluslararası politika sorunlarına değinen Mihail Gorbaçov, konuşmasının ilk bölümlerinde Sovyetler Birliği'ndeki perestroykanın ilerleyişi sorunları üzerinde durarak, partinin perestroyka için hem ekonomik hem de manevi alanda kelimenin tam anlamıyla savaşım verdiğini belirtti. Gorbaçov daha sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: "Kuşkusuz bu savaşım bizde sınıfsal uzlaşmazlıklar biçiminde olmuyor. Ancak perestroykanın ne kadar keskin ilerlediğine tanık oluyoruz. Perestroykanın karşılaştığı engeller üzerine keskin tartışmalar sürüyor, SBKP MK Ocak ve Haziran Plenumlarının yenilikçi kararlarının zorlukla, yavaş bir biçimde yaşama geçmesi insanları kaygılandırıyor. On yıllardır düşünce alanında ilk kez sosyalist çoğulculuğu (Plüralizm) reel bir biçimde hissediyoruz. Ama bu da alışılmamış bir olgudur ve farklı biçimlerde değerlendirilmektedir, incelemeyi analiz etmeyi gerektirmektedir. Ancak tüm bunların ardında temel olanı, halkın perestroyka politikasına olan desteğinin artmakta olduğunu görmemiz gerekiyor."

"Bizim çabamız günümüz koşullarında yeni toplumun Leninci biçimini yeniden yaratmak, onu kalıntı ve bozulmalardan temizlemek, toplumu sıkıştıran, sosyalizm potansiyelini tümüyle kullanma olanağı vermeyen herşeyden kurtulmaktır... Biz sosyalizmden, Marksizm-Leninizmden, halk tarafından kazanılan ve yaratılan hiçbir şeyden bir adım bile geri atmıyoruz. Ama biz dogmatik, bürokratik ve volontarist mirası kararlılıkla reddediyoruz. Çünkü bu mirasın ne Marksizm-Leninizm'le, ne de gerçek sosyalizmle hiçbir ilgisi yoktur. Yaratıcı Marksizm-Leninizm her zaman gelişmekte olan canlı gerçeğin objektif ve derin bilimsel analizidir. Hiçbir şeyden yan çizmeyen, hiçbir şeyi gizlemeyen, gerçekten korkmayan, eleştirel bir analiz. Ancak böylesi bir analiz sosyalizme hizmet eder. Teorik sorunlar direktiflerle çözülemez, çözülmemelidir."

Daha sonra SSCB'deki tarih tartışmalarına değinen Gorbaçov, bunun yalnızca geçmişe duyulan bir ilgiden kaynaklanmadığını, bugünkü çalışmalar için bunun zorunlu olduğunu belirtti. "Biz 'daha fazla sosyalizm' sloganını ileri sürdük ve bugün hangi ilkelerin ve değerlerin gerçekten sosyalist bir içerik taşıdığını arayıp bulmalıyız."

Perestroykanın geçmiş sosyal, politik ve manevi gelişmenin bir sonucu olduğunu vurgulayan Gorbaçov, bunun aynı zamanda gelişmeye engel olan herşeyden kurtulunduğu koşullarda "inkarın inkarı"nın özgün bir aşaması anlamına geldiğini söyledi. "Biz şimdi Sovyet sosyalist demokrasisi ile ilgili Leninci görüşlerin, tasarıların, öğütlerin, teoride ve pratikte yeterince özümsenmemesiyle geçmişte ne kadar çok şey yitirdiğimizi derinlemesine kavrıyoruz." "Biz insanların inisiyatifini, yaratıcılığını tam anlamıyla açığa çıkarılmasının becerilememiş olması ile çok şey yitirdik ve hala da yitirmeye devam ediyoruz." Sosyalizmi inisiyatifli insanların toplumu olarak niteleyen, sosyalizmin kendisinin tarihteki büyük bir inisiyatif olduğunu söyleyen Gorbaçov, insanların inisiyatif ve yaratıcılığının artırılmasının zor ve aynı zamanda da herşeyin gelip dayandığı temel bir görev olduğunu belirtti.

Konuşmasında uluslararası politika sorunları üzerinde de duran Gorbaçov, ABD ile SSCB arasında imzalanan son silahsızlanma adımının önemini belirterek, bu sonucun sosyalist ülkelerin, diğer ilerici, barış yanlısı devletlerin, yığınsal toplumsal örgütlerin, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün, Bağlantısızlar Hareketinin nükleer savaş tehlikesine karşı çabalarının ortak ürünü olduğunu vurguladı. "Militarist doktrin karşısında bizim ileri sürdüğümüz, çıkarların dengelenmesi ve karşılıklı eşit güvenlik ilkesidir. Uluslararası politikadan savaşın çıkarılması savaşımı, milyonlarca yaşamın, emekçilerin yaşamının kurtarılması savaşımıdır."

Militarizmden kurtulmanın reel bir hedef olduğunu belirten Gorbaçov, yeni uluslararası ilişkiler konusunda hayallere kapılmadıklarını söyleyerek, konuşmasını şöyle sürdürdü: Dünyadaki tüm gelişmeler, "tüm bunlar, tekelci kapitalizm ve onun uluslararası politik üstyapısı çerçevesi içinde 'savaş partisi' ile 'barış partisi' arasındaki, Lenin'in sözleriyle dersek Batı'daki egemen sınıfın 'kaba burjuva, saldırgan burjuva, gerici burjuva kampı' ile 'pasifist kampı' arasındaki dengeyi değiştirmektedir... Ayrıca şunu da belirtmeliyim ki, yeni düşünce Leninci emperyalizm teorisine, Lenin tarafından incelenen emperyalizmin doğasına dayanmaktadır. Elbette emperyalizm hiçbir zaman 'iyi' olmayacaktır. Bu konuda hiçbir hayale kapılmıyoruz."

Uluslararası politikada yeni düşüncenin yavaş yavaş etkili olmaya başlamasıyla, silahsızlanma yolunda olumlu adımların atılmasıyla bağlı olarak silahlanma yanlısı, antikomünist güçlerin yoğun bir karşı çalışmaya başladığını belirten Gorbaçov, gerici en anti-sovyetik güçlerin toparlanma sürecine girdiklerini ve çeşitli yollarla uluslararası kamuoyunun beynini anti-sovyetik tezlerle bulandırmaya çabaladıklarını söyledi. Gorbaçov devamla şunları belirtti: "Biz bu güçlerin neden böylesine kaygı duyduklarını biliyoruz. Bunun nedeni yalnızca silahsızlanmanın askeri-sanayi kompleksinin ve onun yanında beslenenlerin kârlarını tehdit etmesinde değildir. Aynı zamanda onların kaygısının bir diğer nedeni de, sosyalist ülkülerin çekiciliğinin yeniden doğması, bir emekçi toplumu olarak sosyalizmin prestijinin artmasından duydukları korkudur. İşte SSCB'nin girişimci, barış yanlısı politikası 'sağcı'ların bu nedenle hoşuna gitmiyor."

Yeni düşüncenin temel halkasının genel insanlık değerlerinin yeni rolü olduğuna değinen Gorbaçov, bu konu üzerine özetle şunları belirtti: Genel insanlık değerlerinin önemine Lenin de, Marks da işaret etmişlerdir. Dünyada gelişmekte olan enternasyonalleşme süreçlerini vurgulayan büyük öğretmenlerimiz, ortak insanlık değerlerini diyalektik olarak sosyal-sınıfsal değerlerle bağlayarak, bu ortak insanlık değerlerinin nesnel temelini ortaya çıkardılar. Şimdi bu, pratik politikanın temel çizgisi oluyor. Çağımızda hem olumlu hem de olumsuz süreçler böyle bir politikayı gerekli kılıyor. Bir yandan insan soyunun ortadan kalkması tehlikesi görülmedik bir biçimde artarken, diğer yandan iç ve uluslararası politikada yığınların ve genel demokratik faktörün rolü artıyor. Bu durum tümüyle farklı uluslararası ilişkileri gerekli kılıyor. Bizim ileri sürdüğümüz yeni uluslararası ilişkiler ilkesi, her halkın, her ülkenin sosyal ve politik seçim yapma özgürlüğünün kabul edilmesidir. Sorunun bu biçimde ortaya konulmasında da hayalcilikten eser yoktur. Diplomatik kibarlıkla ve propaganda ile bu ilkenin kabul edilmesinin zorunluluğu konusunda Batı'yı ikna edemeyeceğimizi pekala biliyoruz. Ancak bizim iyi niyetimizin, girişimlerimizin, somut adımlarımızın önemini küçümsemek de olmaz.. Yine de halkların istedikleri gibi, dışarıdan müdahale olmadan yaşayabilmeleri hakkının kabul edilmesi konusunda temel 'eğitici' yeni düşünceye de yansıyan günümüz dünyasının gerçekleridir. Günümüz dünyasının bu gerçekleri kendisini herkesin ciddiye almasını zorluyor. ■

KOMÜNİST MANİFESTO 140 YAŞINDA

Yılların götürdüğü – yılların getirdiği

Manifesto'yu ilk defa eline alanların çoğu esere yazılan önsöz bolluğuna şaşarlar. Bunlar, eser farklı zamanlarda, farklı dillerde basıldığında yazılmışlardır. Kimileri bu önsözleri atlayıp hemen eseri okumaya girişirler ve bir dahada geri dönmezler, kimileri ise şöyle bir göz atıp geçerler. Biz deriz ki, bu sözleri sonsöz gibi, yani eserin kendisini okuyup bitirdikten sonra okumak gerekir. Bu sözler belkide Manifesto'nun kendisi kadar önemli ve değerlidir.

Bu sözler, teorik olarak yapılmış saptama, zaman ilerleyip, koşullar değiştikçe nasıl bir tavır alınması gerektiğini; bilimselliği ve gerçeklik duygusunu kaybetmeden teoride süreklilik ve kalıcılıkla, geliştirme ve yaratıcı yaklaşımın nasıl birleştirilebileceğinin en parlak örneklerinden birisini vermektedir. İşte bizce Manifesto'da kalıcı olan, bugünde onun önemini sürdüren temel noktalardan biri budur. Komünist Manifesto'yu iki açıdan değerlendirmek mümkündür: Birincisi, Manifesto kimi yönleriyle yazıldığı tarihsel koşullarla sınırlıdır ve somut bir görev üstlenmiştir. İşte bu anlamda o dar ve geçici bir tarihsel öneme ve işleve sahiptir. İkinci olarak ise Manifesto içerdiği pek çok saptamanın sürekliliği, geniş bir çağı kapsaması ve insan toplumunun gelişme ve ilerlemesinin genel-geçer yasallıklarını açığa çıkarması açısından çok geniş, kalıcı bir değere ve işleve sahiptir.

Manifesto'da ileri sürülen pek çok tez yaşam tarafından doğrulandı. Temel öngörülerin çoğu gerçekleşti. Esere damgasını vura merkezi, çekirdek düşünce ve ilkeler bugünde yaşıyor. Manifesto bilimsel sosyalizmin ilk sistemli bütünlük taşıyan eseridir. Parti programı olarak yazılmış olması bir anlamda onun bu ansiklopedikliğini, sistemliliğini sağlamıştır. Tüm bu özellikler ise onun kalıcılığına temel hazırlamıştır. Çünkü böylelikle Manifesto'da yalnızca yazıldığı anın sorunları işlenmemiş, çok daha genel, ilkesel, temel sorunlar ele alınmıştır. Lenin Manifesto hakkında şöyle yazıyordu: "Bu eserde yeni dünya görüşü, toplumsal yaşamı da içeren ardıcıl materyalizm, gelişme üzerine en bütün ve derin öğreti olan diyalektik, sınıf savaşımı ve yeni komünist toplumun kurucusu olan proletaryanın dünya çapındaki tarihsel devrimci rolü teorisi dahice bir açıklık ve parlaklıkla çizilmiştir."

Manifesto'da elbette eskiyen, zamanını dolduran şeylerde var. 140 yıldan buyana yaşamda pek çok şey değişti. Elbette bu durum teoriye yaratıcı bir gelişme olarak yansıdı ve yansıyor. Bilimsel sosyalizm dogma değildir. Marks ve Engels kendileri daha sonra defalarca Manifestoya dönmediler mi? Ondaki fikirleri geliştirmeye, tamamlamaya çalışmadılar mı? Eski-yeni belirtmediler mi? 1872'de Almanca baskıya önsözde "Bu baskıda kimi yerlerde bazı düzeltmeler yapmak gerekirdi", ikinci bölümün sonunda önerilen yöntemlere "Bunlar tarihsel koşullara bağlı olduğu için mutlak bir önem verilmemesi gerekir" diyorlardı. Baskı yapılırken eserin kendinde değişikliğe gitmemelerinin nedenini ise "Manifesto"nun artık tarihsel bir belge olduğu için kendilerinde bu hakkı bulamadıkları" şeklide açıklıyorlardı.

Yine Engels 1888 İngilizce baskıda "şimdiye dek varolan toplumların tarihi sınıf savaşımları tarihidir" saptamasına not düşerek ilkel komünal toplum üzerine elde edilen son bilgilerin eşiğinde gerekli düzeltmeyi yapıyordu.

Lenin emperyalizm koşullarında Manifesto'da yeralan tek bir ülkede sosyalizmin kurulamayacağı saptamasının geçerliliğini yitirdiğini kanıtladı.

Örnekleri çoğaltmak mümkün. Ancak görüldüğü gibi Manifesto hafızlanacak kuran değil, her seferinde onda kalıcı ve geçici olanı, bir başka deyişle yılların getirdiği ve götürdüğünü hesaba katarak okunması gereken bir bilimsel çalışmadır.

Engels'in "Sibirya'dan Kaliforniya'ya milyonlarca işçinin ortak programı haline geldiğini" söylediği, günümüzde hemen bütün dünya dillerine çevrilen ve basımıyla, tirajıyla İncil ve Kuran'la boy ölçüşen bu eserin bunca popüler olmasının nedeni nedir? Şimdiye dek soruya yanıt verirken temel neden olarak eserin içeriğine, özüne, onu kalıcı kılan özelliklerine değindik. Ancak Manifesto içeriğiyle biçimi diyalektik bir bütünlük gösteren, uyum içinde bir yapıt.

Manifesto geniş yığınlar için anlaşılır, basit, özlü bir anlatıma sahip. Eserin canlı yaşamla bağlı, kimi yerde alaycı, kimisinde sevgi ve güven aşılayan kıvrak dili okuyucuyu çekmektedir. Burjuvaziyle girişilen polemikte suçlamalara verilen yokedici cevaplardaki büyük ustalık insanı hayran bırakmaktadır. Manifesto gerçeğin gür, keskin, yürekli diliyle konuşmaktadır. Bu haliyle o işçi sınıfı biliminin işçilere iletilmesinin en somut ve en maddi biçimlerinden biridir. O bugünde yeni kuşak işçilere sınıf savaşımında yol gösteren bilimsel sosyalist teorisinin basamaklarından birini oluşturmaktadır.

Ancak bir kere daha belirtelim. Manifesto'yu günümüzün süzgeçinden geçirerek okumak gerekir. Tarihsel belge olduğu için değiştirmeye hakkımız olmayan Manifesto'yu doğru yorumlamak ve anlamak yalnızca hakkımız değil, aynı zamanda görevimizdirde. Eğer böyle okumasını bilirsek Lenin'in dediği gibi "Bu küçük kitapçık ciltlere bedeldir."

Politik göçmenlerin toplantısında yurttaşlık ve ülkeye özgürce dönüş hakkı tartışılacak

Yurttaşlık ve ülkeye özgürce dönüş hakkı konusunda bir süredir yurt dışında politik göçmenler arasında sürmekte olan tartışmaların ve görüşlerin ele alındığı bir toplantı düzenleniyor.

F.Almanya'nın Köln kentinde 20 Mart günü yapılacak olan ve yurtdışında yaşayan ve konuya ilgi duyan politik göçmenlerin çağrılı olduğu toplantıda, yurttaşlık ve ülkeye özgürce geri dönüş hakkının kazanılmasına yönelik konular tartışılacak.

Tektaş Ağaoğlu, Dursun Akçam, Bayram Ayaz, Yalçın Cerit, Sümeyra Çakır, Kemal Daysal, Melike Demirağ, Engin erkiner, Bahtiyar Erkul, Gültekin Gazioğlu, Süleyman Kırtepe, Doğan Özgüden, Demir Özlü, Ömer Polat, Orhan Silier, Müslüm Şahin, Yücel Top, Selahattin Uyar, Yücel Yeşilgöz, Şanar Yurdatapan imzalarıyla yapılan toplantı çağrısında, "Siyasi göçmenlerin yurda dönüşü" konusu demokratik hak ve özgürlükler uğruna ülkemizde verilmekte olan mücadelede önemli bir yer tutuyor. Yurda serbestçe dönmek ve yurtiçinde özgür bir yurttaş olarak yaşamak siyasi göçmenlerin en doğal hakkıdır. Böylesi bir dönüşü engelleyen çeşitli faktörler var. Bu nedenle siyasi göçmenlerin yurda dönmeleri için gerekli şartların yaratılması önem taşıyor. Siyasi göçmenlerin dönüşü önündeki olumsuzlukların giderilmesi için yaygın ve etkili bir mücadele yürütmek gerekiyor. Bu kapsam içinde konu ile doğrudan ilgili olan siyasi göçmenlere de önemli görevler düşüyor" denilerek, dönüşe ilişkin konuların görüşülüp tartışılmasına ve yapılması uygun görülen çalışmaların sistemleştirilmesine imkan sağlayayak bir toplantı düzenlemenin yerinde bulunduğu belirtiliyor.

EKONOMİDE ANA HALKA

Özal'ın 29 Kasım seçimlerinden hemen sonra başlattığı zam furyası, 4 Şubat kararları, hazırlanan 1988 yılı bütçesi ve doğal olarak arkasından gelen, "2 yıl daha kemelerin sıkılması gerektiği" açıklaması hem geride bıraktığımız 4 yılın, hem de önümüzdeki dönemin aynasıdır.

Sadece emekçilerin, dar gelirlilerin değil, sanayici ve bankacısına kadar tüm iş çevrelerinin de tepkisiyle karşılaşan bu önlemler neyi amaçlamaktadır? Görünen ve gösterilmek istenenleri bir yana bırakacak olursak "istikrar programının" ana amacının dış borç ödemek olduğunu görürüz. 1988 yılı bütçesi 21 trilyon lira olarak öngörülmekte. Bu miktarın, 3,5 milyar doları anapara, 2,8 milyar doları dış borç ödemelerine ayrılmıştır. Geçen yılın durumu da bunun aynısıydı. Önümüzdeki verilere göre 1987 yılının ilk 11 ayında 3,36 milyar doları ana para, 2.185 milyar doları da faiz olmak üzere 5 milyar 219 milyon dolar dış borç ödenmişti. Hükümet çevreleri ne yaparlarsa yapsınlar, dikkatleri ne kadar önemsiz ayrıntılara çekmeye çalışılırsa çalışsınlar, ülkemizin içinde bulunduğu durumu gizleyemezler. Türkiye sürekli borçları artan, empeyalist finans merkezlerinin gözünde "istikrarlı ülke" olma "ayrıcalığını" koruyabilmek için tüm ekonomik hedeflerini dış borç ödemelerini zamanında yapabilmeye göre ayarlayan bir ülke durumuna gelmiştir. Bu 24 Ocak mantığıdır. 8 yıldan beri kapımıza yığılan dış borç faturaları ve şimdi de dayatılanlar aynı mantığın ürünüdür.

Çivi çiviyi söker ancak, borç borçla ödenmeye kalkılırsa sonucun bugünkü Türkiye'den faklı olması beklenemez. Türkiye bu yıl da 3 milyar dolarlık yeni kredi bulmak zorundadır. Böylece her halkası birbirine bağlı ekonomi zincirinde ana uç dışarıya uzatılmakta, tüm diğer konular buna göre belirlenmektedir. Borç bulmak, borç ödemek ve tekrar borç bulmak kısır döngüsü içerisinde "Bundan gerisi tufandır" görüşü hakimdir ülke ekonomisini yönetenlerde. Bu mantıktır ki, "Toptan iflas edeceğiz" diyen Egeli iş adamlarına sorumsuzca "Başınızın çaresine bakın" dedirtebilmektedir. Dış Borç Tahmin ve Analiz Raporunda iş adamlarının kaygılarını dile getiren TÜSİAD'a sert tepki göstermek ve gozdağı vermek aynı mantığın ürünüdür.

Hedef baştan yanlış seçilince alınan önlemlerin doğru olması düşünülemez. Enflasyonu aşağıya çekmek, döviz kar boğazını aşmak, dış ticaret açığını kapatmak ülkemizin içerisinde bulunduğu ve hükümetin de istese de istemese de kabul etmek zorunda kaldığı sorunlardır. Ne var ki, bu sorunların çözümü için öngörülen önlemler yarayı daha da azdırmakta, kangren etmektedir.

Faiz oranları yükseltilmiştir. Bununla kredi faizleri de artmış, yıllık kredi kullanma maaliyeti yüzde 118-120'ye çıkmıştır. Bu durumda sanayi yatırımlarının durumu kaygı vericidir. İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah Gezgin "Özkaynakları yüksek enflasyon karşısında eriyen bir sanayinin yeni faiz oranları karşısında yaşamını sürdürüp sürdüremeyeceğinin gündeme geleceğini" söylüyor ve "Bu yüksek faiz bir kanser gibi ekonomiyi yiyecektir" diyor. Yüzde 70'lere varan enflasyonu "önlemek için" alınan 1986 yılında yüzde 9, geçen yıl yüzde 7.2 oranında artış gösteren iç tüketimi, 2.9'a düşürme kararı çarpıklığın diğer bir yanını oluşturmakta. Böylece enflasyonun temel nedeni olan üretim azlığı göz ardı edilmekte, sorunun yüzeysel, kendini gösterme biçimi ele alınmaktadır. Üretim ve tüketim azaltılmak istenmektedir.

Geniş orta kesim ve emekçiler bu ekonomik politikada en fazla etkilenen kesimlerdir. Artık tarımsal ürünleri destekleme alımlara uygulanan peşin ödemeye son verilecek, tarım kesimine uygulanan kredi faizi, gübre, ilaç süt ve yem sübvansiyonları yeniden düzenlenecek, bu kesime verilen kredilerin faiz oranları yükseltilecektir. Kamu kesiminde hedeflenen enflasyonun üzerind maaş ve ücret zammı verilmeyecek ve gerekli görüldüğünde temel mal ve hizmetlere zam yapılacaktır.

Bu ekonomik politikadan yarar görecek hiçbir ulusal güç yoktur. Uygulanmaya konulması ve uzun süre gündemde kalması ise ekonomimiz de onmaz yaralar açacak, ülkemizin politik olarak da manevra olanağını daraltacaktır.

Bu önlemler aynı zamanda Türkiye'nin son günlerde dış ilişkilerde attığı olumlu adımlarla da çelişmektedir. Bir yandan Türkiye bölgede istikrarlı bir politika izlemek, komşularıyla iyi geçinmek, her türlü ilişkileri geliştirmek için somut adımlar atıyor, diğe yandan SIA ek mektubunu uzatıyor, ABD'nin Türkiye'ye ek yükümlülükler dayatması ve nükleer silahların yerleştirilmesi için baskılarla karşılaşıyor. 40 milyar dolar dış borcu olan bir ülke bu dayatmalara kolay kolay hayır diyebilir mi? Sürekli dış borçların arttığı bir ortamda ülkemiz istikrarlı ve geniş inisiyatifini kullanarak olumlu bir dış politikayı nereye kadar yürütebilecektir?

AET'ye tam üyelik için başvuru yapılıp Ortadoğu, Arap ve Balkan ülkeleriyle geniş ekonomik, ticari ilişkiler içerisine girme hedeflenirken, sanayi ve tarım sektörlerinde üretimi daraltmak, Milli Hasılanın yüzde 49'unu oluşturan dış borç ana para ve faizleriyle bu amaca ulaşmak ne kadar uyum içerisindedir. Güçlü ekonomik temeller olmadan, komşu ülkelerle ekonomik ve ticari ilişkiler nasıl gerçekleştirilecektir?

Bu sorulara yanıt vermek ve ülkenin içinde bulunduğu ekonomik çıkmazı aşmak kolay değildir. Dış borçlar sorununu çözmeden, alınacak tüm önlemler geriye tepecek, ulusal ekonominin temellerini dinamitleyecek, beklenmeyen sonuçlar verecektir. Böylesi ağır bir yükün altından kalkmak bir kişinin, grubun, partinin işi değildir.

Sorunun çözümü ancak geniş ulusal destekle mümkündür. Bunun için de her şeyden önce "Her şeyi ben bilirim" mantığı yerine tüm güçlerin serbestçe alternatif ürettiği bir ortamın sağlanması şarttır. Bu, demokrasi demektir, demokrasi tartışma ve katılma demektir.

Ancak sorun ulusal çerçeveyi de aşan boyutlardardır. Dünya ekonomisinin bu kadar içiçe geçtiği günümüzde her geçen gün kötüye giden ekonomileri ve ödenemeyecek hale gelen dış borçlarıyla "3. Dünya" ülkeleri emperyalizmi sıkıştırmaktadır. Varolan uluslararası ekonomik düzene karşı tepkilerini dile getiren bu ülkeler topluluğu, tek tek veya grup halinde alternatifler üretmekte uluslararası ilişkilerin günümüz koşullarında yeniden düzenlenmesi için ortak davranış içerisine girmektedirler.

Türkiye'nin ekonomik sorunlarının çözümünün ikinci ayağını oluşturan uluslararası ortamdan yeterince yararlanmak tüm ulusal güçlerin yararınadır. Böylesi bir adım ise yine, ülke içinde demokrasinin varlığı koşullarında hayata geçirilebilir.

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI

–15 devam–

Duru	100,-
Göçmen	100,-
Efe	50,-
Nejat	30,-
Uysal	500,-
Y.Elvan	100,-
Atılgan	150,-
Cuma	20,-
Yılmaz Ö.	10,-
Yiğit	20,-
Yıldız	40,-
Çiğdem	100,-
Kardelen	20,-
Zeyno	20,-
Kamil	50,-
Ethem Barış	1.000,-
Utku	30,-
Kadınlar-Hannover	400,-
Cemile Baş	300,-
Güler	100,-
Bakkal	30,-
Demir	50,-
Muharrem	30,-

Tüm demokrasi güçleri işçilerle dayanışmaya

Baştarafı 1. sayfada

İşçi sınıfının bu eylemiyle bir kez daha görüldü ki, gerileyen yaşam koşullarını iyileştirebilmek, yitirilen hakları yeniden kazanabilmek için harekete geçmekten başka bir yol yoktur, ve rejimin bu adaletsizliğine, baskı ve keyfiliğine karşı yığınların haklı mücadelesi kamuoyundan gereken desteği görebilir ve bu yolla rejimin barış ve demokrasi güçlerini bölme, harekete geçen her toplumsal gücün eylemini yanlızlaştırma, baskı ve tehdidle geriletme hedefi boşa çıkarılabilir.

Şimdi işçiler ve sendikaları birlik ve dayanışma içinde gerçekleştirdikleri 11 Mart eyleminin sonuçlarını fabrikalarda, işyerlerinde, sendikalarda değerlendiriyor ve çıkardıkları derslerden yeni ve zorlu eylemlere hazırlanıyorlar.

Kamuoyunun bütün dikkati de işçi hareketinde yoğunlaşıyor. Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun son olağanüstü toplantısında alınan ve toplu sözleşmelerde izlenecek ortak tutumu içeren ilke kararlarıyla Türk-İş'in bahar aylarına yayılan eylem kararı yeni bir önem kazandı. Bu yıl 600 bin işçi toplu sözleşme masasına oturacak. Kamu İşverenler sendikaları aldığı ilke kararıyla, toplu sözleşmelere birinci yıl yüzde 45, ikinci yıl 6'şar aylık dilimlerde yüzde 15 ücret zammını tavan olarak belirledi. Bunu toplu pazarlık sistemine kaba bir müdahale olarak değerlendiren Türk-İş Başkanlar Kurulu, geçen yılın ücret kaybı ve enflasyon altındaki bu zam miktarına karşı, enflasyon ve belirlenen tmel ilkelerin gerisinde sözleşme imzalamama kararı aldı. Buna göre sözleşmelerin kesildiği tüm işyerleri ve işkollarında greve gidilecek ve grevlerle her türlü dayanışma sağlanacak. Böylece Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun daha önce aldığı eylem kararları ile birlikte, işçi hareketi, işçi hakları ve sendikal özgürlükler için çok zorlu bir mücadele dönemine giriyor.

Herşeyden önce Türk-İş'in 1986 Aralık ayındaki 14. Kongresi'nce belirlenen işçi hakları için mücadele kararı, son ilke kararlarıyla birlikte daha somut bir anlam kazanmıştır. Türk-İş'e bağlı sendikaların toplu sözleşme görüşmelerinde ve grevlerde yeterince dayanışma gösterilmediği yolundaki haklı eleştirileri, Türk-İş tabanından yükselen hükümetle diyalog yerine eyleme geçme istemleri, yeni kararlarla birlikte Türk-İş içinde birlik ve dayanışmayı güçlendirici bir sonuç yaratmıştır. Sendikalar arası dayanışma ve ortak tavır kararı, Türk-İş'in birlik ve kararlılığının güçlendirici bir etken olmuştur. İşçi hareketinin çıkarları, şimdi Türk-İş yönetiminin önüne diğer sendikalara üye işçilerle dayanışmayı, bu sendikalara yönelik baskılara da karşı çıkmayı koymuştur. Bu açıdan yemek boykotu eyleminden sonra Şevket Yılmaz'ın Türk-İş dışından katılımlara teşekkür eden konuşması yeni ve önemli bir adımdır.

Başta Türk-İş üyeleri olmak üzere işçiler Türk-İş eylemlerine sahip çıkmıştır. İşçiler, kendi istemleri doğrultusunda eyleme geçme kararı verildiğinde, bunu büyük, çoşku ve kararlı biçimde destekleyeceklerini yemek boykotuna katılım düzeyleri ile göstermişlerdir. Bu açıdan Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun kararlarının yaşama geçmesi için gerekli olan temel güçde belirmiştir.

İşçi hakları ve sendikal özgürlükler yönündeki hareket demokratik kamuoyunun desteğiyle daha da güçlenebilir. Çalışma yaşamındaki adaletsizliklere karşı kamuoyunun dikkati giderek artıyor. İnsan Hakları Derneği de 1988 yılını çalışma yaşamının demokratikleşmesi için mücadeleye ayırdığını belirterek bu konuda geniş çaplı kampanyalara gideceklerini açıkladı. Bu kampanya işçi ve sendikal hareketin güçlendirilmesi için iyi bir araç oluyor.

Türk-İş'in harekte geçme, birlik ve kararlılığını sağlama yönündeki çabaları muhalefeti de etkiliyor, işçi hakları yönünde çabalarını özendiriyor. Meclisteki iki muhalefet partisinin, çalışma yaşamındaki 1982 Anayasasından kaynaklanan yasakları değiştirme yönündeki yeni diyalog ve işbirliği girişimleri önemlidir. Muhalefetten destek gören işçi eyleminin birlik düzeyi yükseliyor, eyleme her görüşten işçi aktif destek veriyor. Öte yandan işçi hareketinin artan birlik ve kararlılığı, muhalefet partilerinin işçi hakları ve sendikal yaşamın iyileştirilmesi için yeni ve daha aktif adımlar açmasına yol açıyor. Bu olgu, bir yandan işçi ve sendikal hareketin demokrasi mücadelesindeki yerini güçlendirirken, aynı zamanda muhalefet partilerinin halkın temel istemleri yönünde harekete geçtiklerinde yığınların desteğini alabileceklerini, böylece hükümetin keyfi politikalarının geriletilebileceğini gösteriyor.

Tüm bunlar, Özal hükümetinin işçi ve emekçi düşmanı politikalarına, baskı ve tehdidtlerine karşı, şimdi çok daha iç içe geçen iş, ekmek, özgürlük, demokrasi ve insan hakları yönündeki mücadelenin gelişebilmesi ve yeni kazanımlar elde edilmesi için yeni olanaklara işaret ediyor. Ancak, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi, çalışma yaşamının demokratikleşmesi yönündeki her istem, Özal hükümetinin IMF'ci ekonomik politikasından, üzerine oturduğu 12 Eylülcü yasalardan ödün vermesi, bu alanda hükümetin geriletmesi anlamına geliyor. Türk-İş'in yemek boykotu eyleminin ardından, Özal'ın, "Sendikaların kanun dışı eylemine karşı yargı organları harekete geçer. Zaten daha önceden de davaları var. Genel grev yapamazlar" demesi boşuna değildir. Bu sözler aynı zamanda, yükselen bir işçi hareketinin barış ve demokrasi mücadelesinin temel gücünü oluşturacağının farkında olan Özal'ın işçi ve sendikal hareketin daha ileri eylemlerine karşı bir gözdağıdır.

Türk-İş genel grev de içinde tüm meşru yollarla işçi hakları ve demokrasi için direnme kararı, başta komünistler olmak üzere, devrimci sol güçlein, demokratik kamuoyunun, parlamentodaki muhalefet partilerinin desteğini almış durumdadır. SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, "Elbette yasaları zorlayarak vatandaşın tepkisi ortaya çıkacaktır. Bugün Türk-İş'in yapmakta olduğu yemek boykotu bundan başka bir şey değildir. Bugünkü yemek boykotu eylemi bir başlangıçtır." diyor. İşçi ve emekçilerin, halkın kendi sesini duyurması, kendi ağırlığını koyması açısından gerçekten önemli bir başlangıç olan bu eylemlilik, giderek demokrasi isteyen bütün güçlerin politikaya daha aktif katılımı için yeni bir yol açıyor.

Türk-İş'in 11 Mart eyleminin ulusal çaptaki niteliği en hareketsiz kesimler içinde, ülkenin her köşesinde yığınları yeniden politika ile tanıştırmış, geniş yığınlar ekmek ve hak mücadelesinin birlikteliğini daha iyi görmüşlerdir. Bu, hakları için harekete geçme isteğini yığınlar içinde daha da güçlendiriyor, bu isteğin işçilerden toplumun diğer kesimlerine dalga dalga yayılmasını getiriyor.

Eylem işçilerin güçlerini daha iyi görmesini sağladı. Ortak davranma, birlik ve dayanışma bilincini geliştirdi. 12 Eylül'ün yığınları hareketsizleştiren bakıcı yöntemlerine karşı moral ve cesaret verdi. İşçi sınıfının bu eylemi diğer demokrasi güçlerine moral, cesaret ve kararlılık taşıdı. Sendikaların toplumda hak ettikleri yeri alması, böylece ülkenin demokratikleştirilmesi mücadelesindeki yerini güçlendirmesinin yolu daha iyi görüldü.

Artık toplumsal muhalefetteki birikimler harekete dönüşüyor. Barış ve demokrasi mücadelesinin gereksinimi olan eylemlilik ve kararlığın yolunu işçi sınıfı eylemleriyle açıyor. Şimdi gerekli olan, işçi sınıfının bu eylemliliğinin güçlendirilmesi için vargüçle çalışmaktır. Uluslararası işçi sınıfının enternasyo-

Sonuç alıcı yol diyalog ve işbirliği

Baştarafı 1. sayfada

Demokrasi yanlısı güçler arasında diyalog ve işbirliğinin bir politik yaşam tarzı olması gerektiğini savunan komünistler, baştan beri muhalefet içindeki değişik politik görüşler arasında diyalog ve demokratik işbirliğini savundular. Bu konudaki politik kültür zayıflığının her zaman muhalefet güçlerinin rejim tarafından bölünüp parçalanması taktiğinin uygulanması için uygun bir zemin yarattığına işaret ettiler. Demokrasi kültürü zayıflığının muhalefet içinde ortak politik davranış yerine rekabeti, tek başına güçlenme gibi umutsuz bir çabayı doğurduğunu söylediler. Bu açıdan, komünistler, farklı demokrasi anlayışları olan muhalefet partileri arasındaki bu işbirliği çabasını, yeni bir politik kültürün yaratılması yönünde olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyorlar.

80'li yılların çarpıcı biçimde gösterdiği bir gerçek de şudur: Barış ve demokrasiden yana hiç bir güç tek başına önüne koyduğu amaçlara ulaşamaz. Bunun yanında, diyalog ve işbirliği, taraf olan her politik gücün yalnızca güçlenmesinin kaynağı oluyor. Bu gerçekler, farklı görüşlerde de olsa demokrasiyi savunan politik güçler arasında şimdi daha çok kabul görür olmuştur. Demokrasi yanlısı güçlerin aralarındaki diyalog ve işbirliğini geliştirmeleri yeni bir politik anlayışın, politik kültürün başlıca unsurunu oluşturabilir. Barış ve demokrasi mücadelesinin başarısı için gerekli olan da budur.

Öte yandan, iki muhalefet partisinin bu girişimi, ülkenin politik gündemini tek başına belirlemeyi hedef edinen Özal hükümetinin, her politik tartışma konusunu muhalefeti bölme, birbirinden ayrı düşürme aracı olarak değerlendiren manevralarının geriletilmesi açısından da önem taşıyor. Şimdi, halkın, emekçilerin yaşam koşulları, gerçek sorunları, demokratik hak ve özgürlükler konuları atlanarak politika yapılamayacağı daha iyi anlaşılmıştır. Parlamentodaki muhalefet partileri böylesi temel bir sorunda harekete geçerek, aralarında bir işbirliği ortamı yaratarak önemli bir adım atmışlardır. Özal hükümetinin parlamentodaki ANAP çoğunluğuna dayanarak yürüttüğü işçi ve emekçi düşmanı politikalar ancak bu yolla geriletilebilir. Halkın temel sorunlarını gündeme getiren politikalarla halkın politikaya ilgisinin yolu açılabilir ve aktif desteği alınabilir.

Kuşkusuz, emekçilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi, ağır sosyal sorunlarının çözümü yönündeki çabaların önünde büyük engeller vardır. Tekelci sermaye sözcüleri sözkonusu işbirliğine karşı, "12 Eylül öncesine dönme" demogojileriyle savaş açtılar. Onlar, muhalefet içinde herhangi bir işbirliği ve hareketliliğin işçi ve emekçiler arasında hakları için daha aktif harekete geçme isteği yaratacağının farkındadırlar. İşçi hakları ve sendikal özgürlüklere karşı 24 Ocak türü ekonomik politikaların uygulayıcısı Özal hükümeti ise 12 Eylülcü yasaklar üzerinde oturuyor. Anayasa değişikliğinin tartışılacağı parlamentoda antidemokratik bir ANAP çoğunluğu söz konusudur.

Bu engellerin aşılabilmesi, anayasa değişikliği isteminin kısa sürede demokratik kamuoyuna maledilmesine, tüm demokratik güçlerce desteklenmesine ve yığınların aktif eylemliliği ile destek vermesine bağlıdır. Herşeyden önce, muhalefetteki hareketlilik ve diyalog, yığınlar arasında yeni hareketlilik ve birlik eğilimlerinin güçlenmesi için iyi bir zemin yaratıyor. Bu, sendikal haklar konusundaki anayasa değişikliği tartışmasına parlamento dışında geniş demokratik güçlerin, halkın katılımı; bu yolla da, tartışmada muhalefetin güçlü konumlar kazanmasının yolunu açacak olan güçtür. Burada temel olan anayasa değişikliği istemi çevresinde en geniş demokratik işbirliğinin yaratılması, başta işçi ve emekçiler olmak üzere yığınsal demokratik desteğin kazanılmasıdır.

Bu başarılabilirse, her anayasa tartışmasında muhalefetin görüşlerini karşı karşıya getirme, bunu muhalefeti bölme aracı olarak kullanma girişimleri boşa çıkarılabilir. Anayasa tartışmasını değişik yollarla çarpıtma çabalarını, Çankaya'daki "Anayasa kefillerinin tehditlerini geriletmek için gerekli olan da budur.

SHP ve DYP'nin, 1982 Anayasası'nın sendikal özgürlükleri kısıtlayan maddelerini değiştirme girişimleri, 12 Eylülcü anayasanın toptan değiştirilmesi mücadelesi ile de yakından bağlıdır. Burada sözkonusu olan, işçi ve emekçilerin işsizliğin, işten çıkarmaların, hayat pahalılığının önlenmesi istemlerine, yığınların demokrasi, iş, ekmek ve özgürlük eylemlerine destek verilmesi, 1982 Anayasası'nın değiştirilmesi mücadelesinin bir parçası olarak bu girişimin güç kazanmasıdır. Şimdi gerekli olan, hükümeti geriletecek, halk yığınlarının aktif mücadeleye girmesinin yolunu açacak her adımın desteklenmesi, değişik alanlardaki demokratik çıkışların işbirliği ve dayanışmasının güçlendirilmesidir.

Komünistler, iki muhalefet partisinin somut işbirliğini, Türk-İş'in işçi hakları ve sendikal özgürlükler için yürüttüğü eylemlerini, İnsan Hakları Derneği'nin sendikal özgürlükler için kampanyalarını, tutuklu ve hükümlü ailelerinin cezaevi koşullarının iyileştirilmesi, idam cezalarının kaldırılması ve politik af için yürüttükleri mücadelelerini, 141,142, 163 maddelere ve işkenceye karşı çıkan, geniş düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü savunan aydınların çabalarını destekliyorlar, herkesi bu çabalara destek olmaya çağırıyorlar.

nalist dayanışmasının işçi eylemlerine çekilmesi, Türk-İş'in kendi içinde ve diğer sendikalarla birliği ve dayanışması, diğer demokrasi güçlerinin önümüzdeki işçi eylemlerine her alanda tam bir destek vermeleri, çok zorlu koşullarda yürüyecek bu direnişlere güç katacaktır. Bunun gerçekleşebilmesi ülkenin barış ve demokratik yenilenmesi yolunda muazzam bir güç birikimi demektir.

İşçi sınıfının temel belgisi "Birlik Mücadele Dayanışma" şimdi işçi hareketinin ve demokrasi hareketinin temel belgisi olmuştur.

ÖZÜR

Yeni Yol'un 1 Mart 1988 tarihli 9.sayısı teknik bir hata nedeniyle 15Şubat 1988, sayı 8 olarak basılmıştır. Düzeltir okuyucularımızdan özür dileriz.

yeni yol

Herausgeber: Infomedia Satz und Verlag GmbH, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, **İsteme Adresi:** Infomedia Satz und Verlag GmbH, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, **Ödeme:** Infomedia Satz und Verlag GmbH, Sparkasse Duisburg, BLZ: 350 500 00, Konto Nr.: 219-006673, **Fiyatı:** 1,- DM **Yıllık Abone:** 48,- DM. **Yazışma adresi:** M.Guler Postfach 130210, 4150 Krefeld, Federal Almanya

NEWROZ PİROZBE NEWROZ KUTLU OLSUN

Kürt ulusu yüzyılların derinliğinden bugüne getirdiği özgürlüğün ve direnişin sembolü olan Newroz Bayramı'nı bu yıl da, baskı, zulüm ve yasak zincirleri altında kutluyor.

Newroz, Kürtçe "Nû-Roj" kelimelerinden oluşur ve "Yeni-Gün" anlamına gelir. Newroz, Kürt halkının baskı ve zorbalıktan kurtuluşunun, özgürlüğe ulaştığı günün simgesidir. Yüzyıllar boyu uğradığı değişikliklerle Nûroj, Nûroz ve Newroz olarak günümüze gelmiş, günümüzde Kürt halkı Newroz bayramını ulusal özeliiklerle donatmıştır.

Newroz'un MÖ.612 yılında ilk önce Kürtlerin ataları olan Med'ler döneminde kutlandığı, daha sonra Fars'lar, Afganlar ve öteki Ortadoğu halkları arasında yayıldığı, bugün de Ortadoğu'daki pekçok halk tarafından kutlandığı bilinir. Buna göre, Newroz bayramı'nın 2600 yıllık bir geçmişi olduğu söylenebilir.

Her yıl 21 Mart günü kutlanan Newroz, aynı zamanda baharın müjdecisi ve yeni yılın başlangıcı olarak da bilinir. Newroz'un mitolojik, folklorik ve politik içeriği üzerine pek çok şeyler söylenir. En yaygın efsaneye göre, omuzunda iki yılan olan ve bu yılanları her gün kesilen iki genç insanın beyinleriyle besleyen Dehaq, Zahaq (Dehak, Zahak) adında zorba bir hükümdar vardı. Bu zorba hükümdardan kurtulmak için halk Kawa adında bir Demirci'nin önderliğinde ayaklandı ve Dehak öldürüldü. İşte halkın Dehak'ın zulmünden kurtulduğu ve özgürlüğe ulaştığı gün, o gün bugündür bayram olarak kutlanır.

Bu yıl Kürt halkı Türkiye Kürdistan'ın da Newroz'u hangı koşullar altında kutluyor?

Türkiye Kürdistan'ındaki 11 il'de sıkıyönetim komutanlarının sahip olduğu yetkilerden daha fazla yetkilerle donatılmış, hatta kimi durumlarda tek tek bakanların ya da başbakanın sahip olduğu yetkilerden daha fazlasına sahip Bölge Valiliği uygulaması sürüyor.

Bölgedeki öteki kolluk kuvvetlerinin dışında bölge valisinin emrindeki 25 bin kişilik özel kolordu, sayıları 10 bin dolayında olan şefleri Federal Almanya'da, ABD'de özel eğitim görmüş özel terör timleri binlerce özel komando ve köy korucusu Kürt halkına karşı aralıksız olarak sürekli avlar düzenliyor. En son model helikopterler, silahlar, araç ve gereçler öncelikle bu bölgede deneniyor, kullanılıyor.

Newroz'un kutlandığı bugünlerde, Türkiye Kürdistan'ında yıllardır süregelen devlet tetörünün, işkence ve baskıların durdurulması ve sürek avlarına son verilmesi için daha fazla çaba gösterilmelidir.

İşkenceler aralıksız olarak sürdürülüyor. İşkence sonucu yaşamını yitiren, "bölücü" diye vurularak öldürülen Kürt yurtseverlerinin ve köylülerinin cesetleri bile ailelerine teslim edilmiyor, kimi zaman belediye görevlilerinin, kimi zaman ise kolluk kuvvetlerinin rastgele açtıkları çukurlara gömülüyor. Kolluk kuvvetleri tarafından aranan insanların kafasına konan 2 milyonu aşan para ödülleri ile kelle avcılığı özendiriliyor.

Yakalanan Kürt yurtseverlerinin hemen öldürülmesi için orduya "Yakala ve öldür" emirlerinin çıkarılmış olduğu, tüm Kürt köylerinin ve Aşiretlerinin tek tek "Devlet yanlısı" veya "Devlet Karşıtı" şeklinde fişlenmiş oldukları ortaya çıkarılıyor.

299 sayılı bir kararname ile bölgede yaşayanların başvuruları halinde silah sahibi olmaları sağlanıyor. Bununla Kürt halkının birbirine kırdırılmasına yasal olarak tanınıyor.

Köylerin boşaltılmasına, halkın göç etmesine yönelik plan ve uygulamalar gündemde tutuluyor. Boşaltılan onlarca köy ve mezra bulunuyor. Yüzlerce köy ve mezranın birleştirilerek "Toplu köyler" oluşturulması uygulamaları sürüyor.

Kürtçe üzerindeki çağdışı yasak ile milyonlarca Kürt yurttaşın sağır ve dilsiz olması amaçlanırken, Kürt halkının yaşadığı köylerin yüzde 80'inden fazlasının ismi Türkçe isimlerle değiştirilmiş durumdadır. Kürt yurttaşlar istedikleri Kürtçe isimleri çocuklarına veremezken, daha önce verilmiş Kürtçe isimler ve nüfus kütükleri tek tek taranarak Türkçe isimlerle değiştiriliyor.

Türkiye Kürdistan'ında hala adalet namlunun ucundadır ve bütün hak ve özgürlükler sıradan bir kolluk görevlisinin iki dudağı arasından çıkacak söze bağlıdır.

Ancak gelişmelere baktığımızda bu karanlık tablonun yanısıra, olumlu, ileriye yönelik işaretler de görünüyor. Bugün devrimci sol güçler Kürt devrimci, demokrat ve yurtseverleri dışında burjuvazinin geleneksel kesimlerinden, sosyal demokratlara, Kemalistlere ve İslamcı çevrelere kadar çok geniş güçler Kürt halkı üzerindeki baskılara, zorbalığa, devlet terörüne, Kürtçe üzerindeki yasağa giderek daha net olarak karşı çıkıyor. Kürt sorununun çözümünün, ülkede demokratikleşmenin ayrılmaz bir parçası olduğu görüşü ağırlık kazanıyor.

İşte bu ortamda, Newroz öncesinde Şubat ayında Diyarbakır zindanında Kürt yurseverlerinin yükselttiği soylu direniş ve direniş etrafında oluşturulan dayanışma halkası, geniş güçlerin işbirliği yapması halinde baskı ve zorbalığın yenilmez olmadığını bir kez daha ispatlamıştır. Ancak Türk-Kürt tüm demokrasi güçlerinin birliği, Kürt sorununun çözümünü hazırlayabilir, ülkede demokrasinin yolunu açabilir.

Newroz'un kutlandığı bugünlerde, Türkiye Kürdistan'ından yıllardır süregelen devlet terörünün, işkence ve baskıların durdurulması ve sürek avlarına son verilmesi için daha fazla çaba gösterilmelidir.

Kürt sorununun çözümü yolunda ivedilikle polisiye ve askeri yöntemlere son verilmesi, Kürtçe'yi yasaklayan, Kürt halkını yok sayan bütün yasaların demokratikleştirilmesi, Newroz'a vurulan yasak zincirlerinin kırılması için sesimizi daha da yükseltelim.

Kürt sorununa taraf olan tüm güçlerin, sorunun çözümüne yönelik görüşlerini açıkça ortaya koyup, tartışabilmesi, Kürt örgüt ve partilerinin serbestçe örgütlenmesine izin verilmesi için; insan hak ve özgürlüklerinden yana olan, demokrasi isteyen tüm güçler Kürt halkına yönelik çağdışı yasaklamalara karşı çıkmalıdır.

- Kürt sorunu politik bir çözüme kavuşturulmadan Türkiye demokrasiye ulaşamaz.

Biz komünistler, özgürlüğün ve direnişin sembolü olan Kürt halkının Newroz bayramında bir kez daha Kürt halkının tüm ulusal demokratik haklarından yana olduğumuzu, Kürt sorununun adil, demokratik ve barışçı bir çözüme ulaştırılması için mücadele ettiğimizi belirtir, Kürt halkının Newroz bayramını en içten dayanışma duygularıyla selamlarız.

Newroz Pirozbe!
Newroz kutlu olsun! ■